

Sygn. akt III UK 323/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania P. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

o prawo do emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26 czerwca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy P. N. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 10 lutego 2017 r., sygn. akt VIII U [...], którym Sąd ten oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z 22 czerwca 2016 r.

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z 22 czerwca 2016 r. odmówił P. N. prawa do emerytury z uwagi na to, że do dnia 1 stycznia 1999 r. nie osiągnął 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Do okresu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył zatrudnienia wnioskodawcy w G. od 9 września 1980 r. do 20 października 1998 r. na stanowisku ślusarza remontowego, ślusarza ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Natomiast w złożonym

świadczenie pracy wykazany rodzaj wykonywanej pracy w pkt. 8 nie jest zgodny z wymienionym w rozporządzeniu Rady Ministrów oraz brak jest powołania na przepisy resortowe. Ponadto organ rentowy nie uwzględnił do ogólnego stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 28 czerwca 1971 r. do 28 czerwca 1972 r. - przed 16 rokiem życia, od 27 marca 1973 r. do 17 września 1973 r., gdyż gospodarstwo zostało sprzedane 26 marca 1973 r., a także od 17 września 1973 r. do 7 kwietnia 1973 r. ponieważ w tym okresie rodzice wnioskodawcy byli właścicielami gospodarstwa o powierzchni 0,735ha i trudno dać wiarę, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze godzin.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w L. wniósł P. N., domagając się zaliczenia spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach na podstawie świadectwa wydanego przez syndyka podnosząc, że zakład pracy nie istnieje i dokument ten obecnie nie może być uzupełniony. Ponadto podniósł, że pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, którzy byli schorowani i nie dawali rady w obrządzaniu pola. W tym okresie dojeżdżał 9 km do szkoły do M..

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z 10 lutego 2017 roku oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że P. N. ur. [...] 1956 r. złożył w dniu 2 czerwca 2016 r. wniosek o przyznanie emerytury. Organ rentowy na podstawie dokumentacji zgromadzonej w sprawie uznał za udowodniony ogólny staż pracy wnioskodawcy w ilości 21 lat 14 dni okresów składkowych oraz okres uzupełniający pracy w gospodarstwie rolnym w ilości 8 miesięcy 28 dni, łącznie 22 lata 1 miesiąc i 14 dni, ale nie uznano żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżył apelacją wnioskodawca, zarzucając mu naruszenie: art. 233 § 1 k.p.c.; oraz art. 32 w związku z art.184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2015 r., poz. 748).

Sąd Apelacyjny w wyniku rozpoznania apelacji oddalił ją, stwierdzając, że nie zawiera ona uzasadnionych podstaw. Sąd drugiej instancji stwierdził, że Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i nie naruszył art. 233 k.p.c.

Sąd drugiej instancji wskazał, że akta osobowe i wyjaśnienia wnioskodawcy jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca, był w spornym okresie zatrudniony

jako ślusarz w dziale transportu wewnętrznego i w postępowaniu odwoławczym tych ustaleń nie podważył. Podkreślić należało, że o uprawnieniach pracownika do emerytury na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a przekonanie pracownika o wysokiej szkodliwości warunków pracy jest niewystarczające do uznania takiej pracy za pracę w szczególnych warunkach.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy, zdaniem Sądu odwoławczego, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i ocenił materiał dowodowy zgodnie z zasadami proceduralnymi, nie przekraczając granic określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Dodatkowo przeprowadzone przed Sądem Apelacyjnym dowody nie tylko nie podważyły ustaleń Sądu Okręgowego, ale dodatkowo potwierdziły ich prawidłowość w zakresie odmowy uznania pracy wnioskodawcy jako pracy wykonywanej w akumulatorowniach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną wnioskodawca w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c. Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd drugiej Instancji dokonał naruszenia przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. przede wszystkim przez ocenę dowodów w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia logicznego rozumowania. Sąd drugiej Instancji obdarzył walorem wiarygodności zeznania R. B., w zakresie w jakim wskazał on, że Ubezpieczony zajmował się również naprawą silników w wózkach akumulatorowych. Świadek R. B. sam pobiera emeryturę za pracę w warunkach szczególnych, mimo że wykonywał te same czynności co ubezpieczony. Ciężko zatem dokonując racjonalnej oceny sprawy przyjąć, że zarówno świadek B. jak i ubezpieczony zajmował się również naprawą silników (fakt pobierania emerytury przez świadka B. był przez niego zatajony). W strukturze organizacyjnej G. był wyodrębniony warsztat, w którym byli zatrudnieni mechanicy zajmujący się profesjonalnie naprawą silników w wózkach akumulatorowych. Zasady doświadczenia życiowego wskazują bowiem na to, że absurdalne byłoby wyodrębnianie w strukturze

organizacyjnej zakładu pracy warsztatu i jednocześnie kierowanie do naprawy silników w wózkach akumulatorowych osoby niepracujące w warsztacie, które nie posiadają odpowiedniego przygotowania zawodowego jak i doświadczenia w celu wykonywania skomplikowanych napraw tak jak Ubezpieczony. Nadto należało wskazać, że wykonywanie napraw silników wózków akumulatorowych jest czynnością wymagającą specjalistycznej wiedzy, zatem oczywistym jest, że takie czynności mogły być wykonywane tylko przez pracujących w warsztacie mechaników. Ubezpieczony nie pracował na warsztacie, a drobne naprawy wózków obejmujące np. wymianę ogumienia, czy łańcucha w wózkach akumulatorowych miały charakter sporadyczny i odbywały się w akumulatorowni.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie
- oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący

wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepublikowane; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepublikowane). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, wynika z tego, że Sąd Najwyższy nie jest zwykłym sądem trzeciej instancji i związany jest ustaleniami faktycznymi i oceną zgromadzonego materiału dowodowego dokonaną przez Sady rozpoznające sprawę merytorycznie. Tymczasem skarżący opiera swoje twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wyłącznie z uwagi na kwestionowanie oceny dowodów dokonanej przez Sąd Apelacyjny, nie przedstawiając przy tym jakichkolwiek argumentów prawnych mogących świadczyć o rażącym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

a